

BRONIUS KRIŠTOPAITIS
(1902 - ?)

Pirmasis Nepriklausomos Lietuvos jūrų kapitonas.

Lietuvą vadina jūrų valstybe, tačiau ilgus šimtmečius Lietuvos krantus skalavo tik siauras jūros ruoželis prie Palangos. Klaipėda Lietuvai grįžo tik 1923 m. Tad nenuostabu, kad Lietuva iki tų metų neturėjo savo jūrų laivyno ir jūrų kapitonų.

Būsimasis pirmasis Nepriklausomos Lietuvos jūrų kapitonas Bronius Krištopaitis gimė 1902 m. gruodžio 14 d. toli nuo Baltijos ir net didesnio ežero Alančių k., prie Vadoklių (Panevėžio raj.). Baigęs Vadoklių pradinę, mokėsi Panevėžio gimnazijoje. Pateko į labai darbščią klasę, kurioje mokėsi būsimieji istorikai Adolfas Šapoka, Paulius Šležas, diplomatas Stasys Bačkis, rašytojas Rapolas Šaltenis ir kiti įžymybės. Stasys Bačkis, prisimindamas savo

klasės draugą Bronių Krištopaitį, iš Paryžiaus 1993 m. rašė, kad jis gimnaziją turėjo baigti su 1925 m. laida. Iš žemesnės klasės išstojęs, Bronius išvyko į Kauną ir mokėsi Aukštesniojoje technikos mokykloje. Ją baigęs ir nusprendęs tapti jūrininku, 1925 m. išvyko studijuoti jūreivystės mokslų į Suomiją. Trejus metus su mokomuoju burlaiviu plaukiojo po pasaulį. Po to 1933 m. baigęs Abo (Dabar Turku, Suomija) Navigacijos institutą, gavo jūrų kapitono laipsnį. Metus (1933-aisiais) stažavosi vokiečių laivyne. Grįžęs į Lietuvą, tapo pirmuoju Nepriklausomoje Lietuvoje išaugusiu jūrų kapitonu. Keletą metų konsultavo Lietuvos atstovus perkančius prekybinius laivus.

Kapitonas Bronius Krištopaitis buvo pirmasis Lietuvos kapitonas, išvedęs pirmą Lietuvos prekybinį laivą "Maistas" su lietuviška vėliava įgulą į tarptautinius vandenis.

1939 m. vokiečiams užgrobęs Klaipėdą, iš uosto išvedė laivą "Kaunas" ir nuplukdė į D. Britaniją. Vėliau šiuo laivu vežiojo įvairius krovinius pagal Lietuvos užsakymus. Vėlyvą 1939 m. rudenį, kada laivas stovėjo Liepojos uoste, gavo užsakymą nuvežti prekes iš Peterburgo į Belgiją. Jau buvo prasidėjęs Antrasis pasaulinis karas. Baltijoje ir Šiaurės jūroje buvo daug plaukiojančių vokiečių minų. Laimingai atplaukęs į Šiaurės jūrą, naktį vokiečių povandeninio laivo buvo torpeduotas ir nuskendo. Kapitonas ir beveik visi jūreiviai išsigelbėję grįžo į Lietuvą. B. Krištopaitis apsigyveno Palangoje. Čia išgyveno ir sovietinės, ir vokiečių okupacijų metus. Artėjant frontui iš Rytų, pasitraukė į Vokietiją. 1950 m. apsigyveno Čikagoje, JAV. Čia dalyvavo visuomeninėje lietuvių veikloje.

Prieškaryje Bronius Krištopaitis redagavo Klaipėdoje leidžiamą žurnalą "Jūra". 1979 m. išleido prisiminimų knygą "Jūrų keliais".